Cena za egzemplarz 15 groszy. Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOŚLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.
P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 48 | Katowice, sobota 28-go lutego 1931 r. | Rok 30

Ograniczenie zbrojeń na morzu.

Jak kiedyś, przed wielką wojną, tak też obecnie sprawa rozbrojenia a przynajmniej ograniczenia zbrojeń jest w świecie politycznym tematem żywo omawianym jednakowoż niestety nie doprowadzającym do pożądanych wyników praktycznych. Do żadnych wogóle wyników nie doprowadziła sprawa ograniczenia zbrojeń na lądzie, natomiast jeśli chodzi o ograniczenie zbrojeń na morzu, to dotychczas poczyniono raczej kroki wstępne.

Ostatnio podaliśmy w telegramach wiadomość o konferencji, urządzonej przez Hendersona (ministra spraw zagranicznych Anglji) we Francji w sprawie ograniczenia zbrojeń na morzu. Konferencja ta ma na celu przystąpienie Franji i Włoch do istniejącego już paktu trzech mocarstw.

Jak wiadomo, konferencja londyńska, zakończona 22 kwietnia 1930 r., wydała wyniki połowiczne. Zamiast paktu pięciomocarstwowego, zakończyła się ona paktem trzech mocarstw — Anglji, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i Japonji (prócz Francji i Włoch), ustalającym stosunek ich na morzach.

Aczkolwiek ten wynik kładzie kres na przeciąg sześciu lat wyścigowi zbrojeń pomiędzy trzema największemi potęgami morskiemi, reprezentującemi 70 p. oc. flot wojennych świata, nie wywarł on jednak tego wpływu moralnego na rzecz ogólnej rozbudowy pokoju, jakiego się spodziewano, zwłaszcza w stosunku do Europy. Francja i Włochy do najważniejszej części paktu londyńskiego nie przystąpiły z powodu nie osiągnięcia porozumienia w sprawie wzajemnego parytetu ich flot. Jak pisała wówczas prasa angielska, finał konferencji był jednocześnie uroczystością weselną i pogrzebową: trzy piąte wesela i dwie piąte pogrzebu.

Późniejsze próby, podejmowane kilkakrotnie, między innemi za pośrednictwem Ameryki, celem znalezienia sposobu ugodowego włosko-francuskiego, spełzły na niczem. W październiku roku ubiegłego rokowania te, przedstawiały się w sposób następujący:

Włochy zaproponowały Francji „wakacje zbrojeniowe" na czas trwania pertraktacyj. Francja zgodziła się pierwotnie na termin kilkumiesięczny, do końca ubiegłego roku. Następnie Włochy wystąpiły z projektem uzgodnienia programu budowy statków wojennych na okres sześcioletni, t. j. do przyszłej konferencji morskiej w roku 1936. Na to Francja odpowiedziała kontrpropozycją, przyjmując w zasadzie równy stan okrętów z Włochami o ile chodzi o program budowy, pod warunkiem jednak pozostawienia istniejącej obecnie przewagi floty francuskiej, która ma się stopniowo zmniejszać, lecz wynosiłaby jeszcze w roku 1936 — 200 000 ton. Warunek ten Włochy odrzuciły.

Zerwanie tych rokowań zbiegło się z zaostrzeniem stosunków włosko-francuskich na innych płaszczyznach. Dzisiejszy rząd angielski, który wysunął sprawę rozbrojenia na czoło najważniejszych zagadnień polityki międzynarodowej, nie załował trudów, by doprowadzić do kompromisu włosko-francuskiego. Wprawdzie rokowania bezpośrednie pomiędzy Francją a Włochami nie zostały wznowione, lecz w toku pertraktacyj pomiędzy przedstawicielem Foreign Office (angielskie ministerstwo spraw zagranicznych), p. Craigie, a delegatem Quai d'Orsay (francuskie ministerstwo spraw zagr.) p. Massigli, o przystąpienie Francji do paktu londyńskiego ujawniła się jednocześnie możliwość uzgodnienia żądań Francji i Włoch. Francja, której żądania przed rokiem wynosiły 709.000 tonażu ogólnego, zredukowała cyfrę tę do 640.000, wskutek czego przewaga jej nad Włochami zmniejszyła się do 150.000 ton.

Angielsko - francuski kompromis morski jest również dlatego niezmiernie doniosły, że bez niego pakt londyński trzech mocarstw nie rozstrzyga ostatecznie sprawy ograniczenia zbrojeń morskich, szczególnie dla Anglji. W myśl artykułu 21 tego paktu każde z państw umawiających się ma prawo zmiany ewentualnie zwiększenia swego programu morskiego, gdyby czuł się zagrożone ze strony państw, które paktu tego nie podpisały. W danym wypadku, gdyby Francja obstawała przy swym pierwotnym programie, Anglja zdecydowana była podwyższyć swój tonaż o 80.000 do 100.000 ton. Następnie, przystąpienie Francji do paktu londyńskiego najprawdopodobniej pociągnie za sobą i przystąpienie Włoch, które przyczyniłoby się znakomicie do złagodzenia tarć włosko-francuskich na innych odcinkach polityki międzynarodowej. Zbyteczne nadmieniać, że w interesie pokoju Europy, porozumienie francusko-włoskie jest również pożądane i niezbędne, jak współpraca francusko-angielska.

Obrady nad przedłużeniem polskiego porozumienia gospodarczego.

Katowice. (PAT.) Rozpoczęły się tu obrady przedstawicieli **całego polskiego przemysłu węglowego w sprawie przedłużenia konwencji ogólno-polskiej na dalszych lat 3 względnie 5.** Konwencja ta dotyczy cen węgla i podziału rynków zbytu i ma na celu zmniejszenie kon kurencji, tak, by nie cierpiały na konkurencji ceny węgla. Obrady toczą się na podstawie opracowanych w ciągu szergu miesięcy przez specjalną komisję **szczegółowego statutu,** który w toku obrad komisyjnych przyjęty był jednogłośnie przez wszystkich członków, reprezentujących ogół kopalń polskich. Wobec tego, że wszystkie szczegóły tego statutu zostały już poprzednio uzgodnione, **uważać można za pewne, że obrady te doprowadzą do ostatecznego przedłużenia konwencji na wspomniany wyżej okres.** Ze względu jednak na olbrzymi materjał **potrwają one prawdopodobnie do dnia 28. bm. i dopiero w tym dniu należy się spodziewać podpisania konwencji.** Nowy statut konwencji przynosi do dawnego **cały szereg zmian organizacyjnych.** Obradom przewodniczy dyr. Związku Przemysłowców Górniczo-Hutniczych Williger. W obradach bierze udział jako obserwator nacz. wydziału przemysłu i handlu Śl. Urz. Wojewódzkiego inż. Rudowski.

6 miesięcy więzienia za obrazę Marszałka Piłsudskiego.

Warszawa. (PAT.) W Sądzie Najwyższym rozpatrywana była sprawa p. Ireny Kosmowskiej, byłej posłanki z Wyzwolenia, skazanej — jak wiadomo — w poprzednich instancjach na 6 miesięcy więzienia za obrazę słowną Marszałka Piłsudskiego, jakiej dopuściła się na wiecu przedwyborczym w Lublinie. Sąd Najwyższy pod przewodnictwem sędziego Giżyckiego kasację obrony oddalił, wobec czego **wyrok, skazujący Kosmowską na 6 miesięcy więzienia, stał się ostatecznie prawomocny.**

Krwawe rozruchy komunistyczne w Niemczech.

Berlin. (PAT.) Wczorajsze rozruchy komunistyczne w Berlinie powtórzyły się w godzinach wieczornych. Tłum bezrobotnych w ilości około kilku tysięcy osób demonstrował na Kurfürstendamm, wznosząc okrzyki: „Precz z rządem! Jesteśmy głodni!" W śródmieściu na ulicy Lipskiej, oraz na placu Poczdamskim policja starła się z bezrobotnymi. W dzielnicy robotniczej Neukölln bezrobotni splądrowali kilka składów z żywnością. W jednym z szynków policja aresztowała 52 komunistów, podejrzanych o organizowanie napadów rabunkowych na sklepy. W ciągu całego dnia aresztowano ogółem przeszło 100 osób.

Berlin. (PAT.) Wiadomości, otrzymane w nocy, świadczą, że wczorajsze demonstracje bezrobotnych, urządzone przez komunistów na obszarze całej Rzeszy niemieckiej, miały przebieg **niezwykle ostry i krwawy.** Ofiarą „krwawej środy" padło w Lipsku 4 osoby, ponadto zraniono kilka innych. W Magdeburgu, Augsburgu i Halberstadt doszło do poważnych wykroczeń, których dopuścili się bezrobotni. Policja strzelała. Szereg osób jest rannych. W Kolonji tłum kilku tysięcy manifestantów obrzucił policję kamieniami. Również ulicami Drezna przeciągały przez cały dzień pochody demonstracyjne. W Bremie demonstranci natarli na policję. Wywiązała się ciężka walka uliczna. Policjanci zmuszeni byli użyć pałek gumowych. Jednego z policjantów raniono sztyletem. Utarczki powtórzyły się późno w nocy. W miejscowości saskiej Penig bezrobotni wyszli na ulicę z prętami żelaznemi. Doszło do krwawych walk z policją. W Monachjum, gdzie komuniści urządzili szereg pochodów, policja z bronią w ręku musiała oczyszczać z tłumu ulice. Wyjątkowo ostry charakter miały demonstracje bezrobotnych w miejscowości badeńskiej Fryburgu, gdzie w starciach z policją brała udział młodzież.

Posiedzenie Rady Izby Roiniczej.

Katowice. (PAT.) Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem p. wojewody dr. Grażyńskiego plenarne posiedzenie Rady Izby Rolniczej w Katowicach, na którem dokonano wyboru zarządu. Prezesem Izby wybrano Sztwiertnię Jana, dotychczasowego prezesa, wiceprezesem przez aklamację wybrany został p. Jan Grzonka. Pozatem w skład zarządu weszli pp. Herman, Palarczyk, Stonawski, Ryguła i Grajcarek. W dalszym ciągu posiedzenia omawiano sprawę kupna przez Izbę Rolniczą własnego domu oraz upoważniono zarząd do przeprowadzenia pertraktacji w tej sprawie. Odpowiednie wnioski przedstawi zarząd Radzie do aprobaty.

Polska domaga się zadośćuczynienia od Sowietów.

Warszawa. (PAT.) Dnia 25 bm. poselstwo Rzeczypospolitej Polskiej w Moskwie przesłało rządowi sowieckiemu **obszerną notę rządu polskiego** w związku z ujęciem w lokalu poselstwa polskiego w Moskwie osobnika, podającego się za listonosza i posiadającego przy sobie talon kooperatywy urzędników G. P. U., który **usiłował włamać się do gabinetu nieobecnego w Moskwie posła polskiego Patka.** Nota zawiera obszerny opis samego zajścia, przyczem żąda należytego wyświetlenia sprawy, udzielenia satysfakcji oraz domaga się gwarancji, że podobne wypadki będą uniemożliwione na przyszłość. (Wszystko wskazuje na to, że włamywacz jest -szpiegiem rosyjskim.)

TELEGRAMY.

Imieniny ks. kardynała Kakowskiego.

Warszawa. (PAT.) W czwartek w dniu imienin J. E. ks. kardynała Aleksandra Kakowskiego zostało odprawione rano nabożeństwo na intencję solenizanta. O godz. 12 w pałacu arcybiskupim zebrało się duchowieństwo świeckie i zakonne z Warszawy i prowincji, członkowie kapituły metropolitalnej i łowickiej, profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego, księża posłowie oraz duchowieństwo obrządku wschodniego. W imieniu zebranych wygłosił przemówienie J. E. ks. biskup Szlagowski, podnosząc zasługi i prace dostojnego solenizanta. Po południu złożył J. E. ks. kardynałowi Kakowskiemu wizytę p. Prezydent Rzeczypospolitej. Następnie składali życzenia członkowie rządu z premjerem Sławkiem na czele, marszałkowie Sejmu i Senatu, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego z ambasadorem Larochem na czele, następnie przedstawiciele rady miejskiej i magistratu z prezydentem miasta Słonimskim na czele oraz liczni przedstawiciele organizacyj społecznych.

Przyjęcie budżetu na rok 1930/31.

Warszawa. (PAT.(Senacka komisja skarbowo-budżetowa **przystąpiła na posiedzeniu wczorajszem do głosowania nad preliminarzem budżetowym na rok 1931-32. Przyjęto wszystkie wnioski, zaproponowane przez referenta w poszczególnych częściach budżetu oraz przez referenta generalnego. Odrzucono natomiast wszystkie inne wnioski. W Ministerstwie Spraw Wewnętrzn. zmniejszono wydatki o 120 000 zł. Jest to jedyna poprawka, wpływająca na nadwyżkę budżetową, gdyż pozostałe poprawki są albo virement, albo jednocześnem stawianiem tychże kwot w wydatkach i dochodach.**

Akcja oszczędnościowa na kolei.

Warszawa. (PAT.) Rozpoczęła się w ministerstwie komunikacji konferencja dyrektorów wszystkich dyrekcyj kolejowych pod przewodn. p. ministra Kühna. W obradach prócz dyrektorów dyrekcyj wzięli udział: podsekretarz stanu inż. Czapski, dyrektorowie depart. w ministerstwie komunikacji i naczelnicy samodzielnych wydziałów. Tematem obrad były sprawy budżetowe, a przedewszystkiem **sprawy, związane z akcją oszczędnościową.** Akcja ta prowadzona będzie we wszystkich gałęziach gospodarki kolejowej w ten sposób, aby uzyskać jaknajwiększe oszczędności, jednakże **bez uszczuplenia zasadniczych (?) poborów pracowników kolejowych** i bez uciekania się do masowej redukcji.

Przedstawiciele ziem zachodnich przeciw traktatowi z Niemcami.

Warszawa. (PAT.) Sejmowa komisja spraw zagranicznych na wczorajszem posiedzeniu przystąpiła do **dalszej dyskusji nad traktatem handlowym z Niemcami.** Pos. **Czapiński** (PPS) uważa **umowę za pierwszy krok ku porozumieniu,** przyczem zwraca uwagę na nasze nieuregulowane stosunki handlowe z Rosją i Niemcami, co odbija się ujemnie na życiu gospodarczem. Zdaniem mówcy, uchwalenie traktatu mogłoby wzmocnić żywioły pacyfistyczne w Niemczech i dlatego klub jego głosować będzie za ratyfikacją ustawy.

Poseł **Mackiewicz** (BB) podkreśla, że statystyka uczy, iż **wielki proces ludnościowy między nami a Niemcami raczej my wygrywamy, a nie oni.** Mówca oświadcza, **że klub BBWR będzie głosował za ratyfikacją nie dlatego, że uważa ten traktat za bezwarunkowo korzystny dla nas pod względem gospodarczym, lecz dlatego, że taka uchwała jest oświadczeniem się za polityką pokojową.**

Poseł **Lewandowski** (klub narodowy), nawiązując do słów referenta, że polska racja stanu wymaga zawarcia tego traktatu, zaznacza, że polska racja stanu wymaga raczej, aby rząd polski starał się ugruntować byt polskich kupców i wogóle polskiej ludności w byłej dzielnicy pruskiej. Dziś, kiedy mamy wolność polityczną, nie wolno nam lekkomyślnie zawierać traktatu, któryby, zdaniem posła, rujnował tę ludność.

Nacz. wydz. M. S. Z. p. **Lipski** omawia historję uciążliwych rokowań co do uprawnień osób fizycznych i prawnych. **Rząd polski postawił zasadę, że przyznaje wprawdzie uprawnienia, lecz tylko przez klauzulę największego uprzywilejowania, i tej zasady delegacja polska broniła z całą stanowczością i przeprowadziła ją w Berlinie.** Drugą trudność stanowiły specyficzne warunki polsko-niemieckie w dziedzinie obrotu ludności.

Wicemin. przem. i handlu **Doleżal,** odpowiadając na szereg zapytań i wątpliwości, podkreśla, że **dziś w Europie nie można załatwiać traktatu handlowego bez obustronnej klauzuli największego uprzywilejowania.**

Jako ostatni przemawiał sprawozdawca poseł Jeszke (BBWR), który **podtrzymuje zdanie, że sprawa raczej powinna być odroczona.** Jako przedstawiciel dzielnicy zachodniej kraju, mówca oświadcza, że nie może głosować za ratyfikacją traktatu i prosi o przydzielenie referatu komu innemu. Poseł St. Stroński zgłosił wobec tego wniosek o odroczenie sprawy ratyfikacji. **Wniosek odrzucono. Następnie przyjęto projekt ustawy ratyfikacyjnej wszystkiemi głosami przeciw 8, tj. głosom Kl. Chł. i Nar. przy wstrzymaniu się od głosowania posła Jeszke.**

Referat na plenum przydzielono posłowi **Walewskiemu.** Na tem zamknięto obrady.

Sprawa kolonizacji polskiej w Angoli.

Warszawa. Wobec ukazania się w prasie codziennej szeregu informacyj i artykułów na temat możliwości skierowania osadnictwa polskiego do Angoli (kolonja portugalska w Afryce Środkowej) Liga Morska i Kolonjalna uważa za swój obowiązek przestrzec amatorów wyjazdu przed skutkami takiego, mówiąc szczerze, nieopatrznego kroku. W chwili obecnej, emigracja do Angoli, nawet dla zawodowych rolników, rozporządzających większymi kapitałami, jest rzeczą bardzo ryzykowną z powodu nieznajomości terenu i lokalnych warunków pracy, nie mówiąc już o innych zawodach. Jeżeli chodzi o skierowanie większych ilości emigrantów do Angoli, to sprawa ta wogóle nie jest aktualną, z powodu konkurencji robotników murzyńskich.

Zastrzelenie komunistów przez żołnierzy rosyjskich.

Wilno. (PAT.) „Słowo" donosi, że w rejonie Dzisny patrol sowieckiej straży granicznej natknął się na dwie osoby, które przekraczały granicę, przechodząc na stronę polską. Ponieważ uciekinierzy nie podali hasła, straż zasypała zbiegów strzałami. Ciała zabitych znaleziono na samej linji granicznej. Okazało się, że są to dwaj komuniści z Mińska: Kaganowicz i Rowin, których wysłano do Polski na prowadzenie agitacji. Wskutek nieporozumienia zginęli od kul swoich towarzyszy.

Protest przeciw prześladowaniu na Białorusi.

Wilno. W wileńskiej prasie ukazał się protest białoruskiego komitetu narodowego w Wilnie **w sprawie prześladowania przez władze komunistyczne narodu białoruskiego we wschodniej Białorusi.** Komitet stwierdza, że narodowe i kulturalne położenie narodu białoruskiego we wschodniej Białorusi stało się pod panowaniem partji komunistycznej nadzwyczaj ciężkie i tragiczne. Okupacja komunistyczna, tak samo jak dawniejsza carska, dąży do całkowitego zniszczenia narodowej i kulturalnej samodzielności białorusinów. Świadczy o tem aresztowanie i wtrącenie do więzień najwybitniejszych białoruskich przedstawicieli kultury, jak członków białoruskiej Akademji Nauk, profesorów wyższych uczelni, poetów i pisarzy. Nie mogąc przenieść znęcania się władz bolszewickich, popełnili samobójstwo byli prezydent białoruskiej Akademji Nauk prof. Ignatowski i największy z poetów białoruskich Kupała. Ofiarą własnej krwi założyli oni protest przeciw gnębieniu narodu białoruskiego.

Poważni politycy są za utrzymaniem pokoju.

Białogród. (PAT.) „Politika" w artykule: „Czy może dojść do nowej wojny?" zamieszcza pokojowe słowa tych, którzy rządzą światem. Poza pokojowemi oświadczeniami Poincarego, Mussoliniego, Hoovera i lorda Cecila, dziennik przytacza następujące słowa premjera Sławka: „To przeświadczenie o konieczności pokoju, jest tak samo mocne w Polsce, jak wola narodu do życia. Zjednoczona i wzmocniona pod władzą Marszałka Piłsudskiego Polska, zdecydowana jest zawsze pozostać na drodze pokoju, na tradycyjnej drodze polskiej polityki."

Zasądzenie sprawcy zajścia w pałacu Hindenburga.

Berlin. (PAT.) Sprawca zajścia w pałacu prezydenta Rzeszy Hindenburga, Broll, pochodzący z niemieckiego Górnego Śląska, skazany został wczoraj przez sąd w trybie doraźnym na 6 tygodni więzienia za wykroczenie przeciwko przepisom o posiadaniu broni palnej. Prokurator uwzględniając okoliczności łagodzące domagał się skazania oskarżonego na 2 miesiące i 3 tygodnie więzienia. Broll, jak stwierdzono podczas przewodu sądowego, był już dwukrotnie karany sądownie.

Dzieci opuszczone w Moskwie stają się plagą.

Moskwa. (PAT.) Na skutek polecenia ludowego komisarza oświaty Bubnowa ma być rozpoczęta w najbliższym czasie akcja w kierunku zwalczania band dzieci opuszczonych, zwanych tu „bezprzyzornymi". Władze zamierzają zmobilizować wszelkie będące w ich ręku środki celem całkowitej likwidacji tej plagi.

SPORT.

I. K. P. Łódź — B. K. S.

walczą jutro w sobotę, dnia 28 lutego br. w Katowicach na sali „Powstańców" o drużynowe mistrzostwo Polski w boksie. Barwy BKS. bronić będą: Michalski, Moczko, Radwański, Wrazidło, Wójcik, Wieczorek, Garstecki i Wuzik. Z uwagi na wielkie zainteresowanie, jakie wywołało powyższe spotkanie, zalecamy — chcącym być świadkami tej zaciętej walki o drużynowe mistrzostwo Polski — zaopatrzyć się w bilety w przedsprzedaży w firmie „Sport" przy ul. 3 Maja.

Anastazja Drewnowska.

NIEWIERNY TOMASZ

Powieść.

(Przedruk wzbroniony.)

19) (Ciąg dalszy.)

Właśnie przyrządzały dla nich żarcie, gdy na podwórze weszła Pietrzakowa.

— Szczęść Boże!

— Panie Boże zapłać!

— Słyszeliśta, kumo?

— A co?

— Ziandary Jaśka wzieni.

Kacprowa pokiwała głową.

— Dobrze draniowi. Ale to pewnie i naszego wezmą. — Popatrzyła na dom.

— A pewnie. Jasiek go wyda, że to na niego pierwszy napadł.

— Kiedy go wzięni?

— Będzie temu godzinę. Mówią, że pisarz zrobił donos. Walczykowa odchodzi od rozumu. Całowała ziandarów po nogach, żeby darowali Jasiulkowi ten jeden raz. Ale gdzieby się taki ulitował jeden z drugim boleści matki.

— Toć mu łba nie urwą — rzekła Kacprowa, która nie lubiła Walczykowej od dawnych czasów, kiedy jeszcze obie były dziewuchami i Walczykowa odbiła jej kawalera. — A kara się należy.

— Należy nie należy. Mordują biedny naród jak mogą.

— Dobrych nie, jeno gałganów — oponowała Kacprowa, która, jeżeli nie chodziło o córkę, umiała być mądra. — Prawo musi być, bo inaczej niktby nie był pewien ani życia, ani mienia. Pocośta chodzili na policyją jak wam cielaka ukradli?

— E, z wami się nie dogada — ucięła jak zwykle Pietrzakowa. — Zawada prędko wstanie?

— Może w tę niedzielę. Doktór był trzy razy i kazał, żeby się jeno nie śpieszył ze wstawaniem dopóki ze wszystkiem nie wydobrzeje.

— Ale ma twardy łeb, ma, mościewy! Innyby na miejscu został.

— Pan Bóg miłosierny — westchnęła pobożnie Kacprowa.

— Podobno Cechówna dopytuje się o Antka — rzekła nagle Pietrzakowa.

— Zebrało jej się na litość — zauważyła z przekąsem Kacprowa, w której wezbrał niepokój. — Bałamutną, nic więcej. Jak tak, to go nie chciała

— Może jej się odmieniło. Różnie bywa.

— Ale, odmieniło! Ma lepszych od Antka.

— Strach wam widać, żeby Zawada nie wziął sobie gospodyni. Ano, dobrze wam się dzieje na kawalerskiem gospodarstwie. Wyswatajta go z waszą Felką — zadrwiła Pietrzakowa.

— Tam z Felką. Felka nie dla chłopa — odrzuciła cierpko Kacprowa, która niczego więcej nie pragnęła, ale nawet się do tego nie przyznawała, gdyż wiedziała, że były to próżne marzenia. — Felka dla pana.

— Doczekata wy się pana! Niewiada, która głupsza czy młoda, czy stara — rzekła Pietrzakowa. — Jeżeli ją jaki pan weźmie, to tak jak was.

Kacprowa wzruszyła niedbale ramionami. Docinki sąsiadek nie robiły na niej żadnego wrażenia. Uważała je za oznakę zazdrości.

Gdzie mnie się z nią równać? Ja bytam prosta baba, a ona panienka z wielkiego rodu.

— Bąk — rzuciła kuma.

— Bąk nie bąk, a zawsze to pańska krew — rozzłościła się Kacprowa. — Mówił mi jeden, co znał jej ojca, że mieli go zrobić jeneralem nad wszystkiem wojskiem. Kiedy tak niedowierzata, to już wam powiem. Na odjezdnem zostawił w chałupie kupę papierów. Widać zapomniał. W tych papierach stoi wszystko, co i jak. Żebym je tylko pokazała w gminie, albo w powiecie, tobyśta zobaczyli. Karytę by tu po mnie przysłali z Warszawy — i po Felkę...

— Bajdy — przerwała sąsiadka. — To dlatego mie pokażeta?

— Bo do tego potrzebna jego mendryka. Pisał mi już Iwan cztery listy do Rusków, ale tam tera bolsewiki rządzą i nijakiego porządku nima.

Iwan był to dawny strażnik z carskich czasów, który ożenił się z dziewuchą ze wsi i osiadł na gospodarstwie.

— Doczekata się karyty! — rzekła jakby z zazdrością Pietrzakowa. — Jak się komu we łbie przewróci, to dobrze.

— Kacprowa! — rozległ się nagle gniewny głos Zawady.

Obie kobiety drgnęły, poczem Kacprowa pobiegła w te pędy do domu. Pietrzakowa poszła za nią wolnym krokiem.

Zawada leżał na łóżku z obwiązaną głową, popodpierany poduszkami. Obok na stoliku stał buteleczki z lekarstwem i leżało kilka pomarańcz.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca.

Sobota 28 lutego	Św. Romana, opata. Św. Teofila, męczennika. Pamiątka św. Kapłanów i Djakonów, jako też wielu innych.

Jutro: Św. Albina, biskupa; św. Antoniny, męczenniczki; 260 męczenników oraz błog. Michała Carvatho i katechety Kajusa z Korei.

Kalendarzyk słowiański: Tworzymier.

	Wschód	Zachód
słońca	o godz. 6.51;	o godz. 17.36.
księżyca	o godz. 11.38;	o godz. 5.12.

*

Św. Roman, opat, który nasamprzód żył w Loynie jako pustelnik, a zdobny cnotami i cudami był wzorem wielu mnichów.

Pamiątka św. Kapłanów i Djakonów, jako też wielu innych, którzy podczas zarazy za panowania cesarza Walerjana chorym wielkie oddali przysługi miłosier dzia, aż sami zarazą dotknięci oddali Bogu ducha. Pobożna miłość i nabożeństwo wiernych czci ich jako męczenników.

Biuro porady prawnej „Katolika"

będzie czynne w miesiącu marcu 1931 r. w dni następujące:

W **Katowicach** w Redakcji „Katolika" przy ulicy św. Stanisława 4 (I. piętro) w **poniedziałki**, dnia 9, 23 i 30 marca oraz w **czwartki** 5, 12, 19 i 26 marca tylko przed południem.

W **Mikołowie** w „Oberży Krakowskiej" p. Jana Kiela, ulica Krakowska 23 (przy targowisku) tylko w **poniedziałki** 2 i 16 marca przed południem.

W **Pszczynie** u restauratora p. Michała Zawiszy przy ulicy Gotsmana we **wtorki** (dni targowe) 3, 10, 17, 24 i 31 mar ca przed południem.

W **Radzionkowie** w domu kolportera „Katolika", pana Jakóba Cichowskiego (przy targowisku) w **środy** 4, 11, 18 i 25 marca przed południem.

W **Rybniku** w restauracji p. Wieczorka, przy ulicy Raciborskiej w **soboty** 7, 14, 21 i 28 marca przed południem.

Zaznaczamy jak najwyraźniej, iż **biuro porady prawnej jest czynne tylko w dni wyżej podane.** W inne dni nie udziela się porad. Do porady może przychodzić każdy czytelnik tam, gdzie mu najdogodniej.

Porad udziela się bezpłatnie za przedłożeniem najnowszego kwitu abonamentowego — pocztowego lub też podpisanego przez agenta. Do zapytań listownych należy załączyć na odpowiedź znaczek pocztowy za 25 groszy.

Czytelnicy! Przychodźcie do naszych biur porad prawnych z pełnem zaufaniem każdą sprawę załatwimy, o ile jest to możliwe i zgodne z obowiązującemi przepisami prawnemi. Przychodząc do nas chronicie się sami przed niesumiennymi pisarzami pokątnymi, którzy za każdą poradą lub pismo każą sobie dobrze płacić, a bardzo często sprawy załatwiają ze szkodą dla Was.

— Rekordowa liczba przesyłek pocztowych. Według zestawień Ministerstwa Poczt i Telegrafów w roku ubiegłym osiągnięty został rekord liczby przesyłek listowych, przekazanych przez pocztę. Ogółem wysłano 1.100.000 listów.

— Sądy pracy obejmą także rolnictwo. Opracowany przez min. pracy i opieki społecznej, wniesiony do poprzedniego sejmu projekt noweli o sądach pracy, zostanie ponownie przedłożony sejmowi w najbliższym czasie. Projekt tej noweli przewiduje rozszerzenie kompetencji tych sądów na rolnictwo na terenie poszczególnych sądów okręgowych.

— Zmiana ustawy o ochronie lokatorów. Rada ministrów zajmowała się ostatnio sprawą zmiany ustawy o ochronie lokatorów. Zaprojektowane poprawki uniemożliwiają eksmisję lokatorów jedno i dwuizbowych mieszkań w okresie zimowym, t. zn. od 1 listopada do 1 kwietnia. Ponadto wyjęte być mają z pod ustawy o ochronie lokatorów domy, nabyte przez państwo obce dla celów urzędowych.

Listy naszych Czytelników.

Największą troską — sprawa bezrobocia.

Czyżowice w Rybnickiem. W niedzielę, dnia 22 lutego odbyło się w gospodzie p. Swobody walne zebranie miejscowej grupy Związku Powstańców Śląskich z udziałem licznych członków oraz prezesa powiatowego p. Piły. Po złożeniu sprawozdania z całorocznej działalności przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Wybrano dotychczasowy zarząd za wyjątkiem skarbnika, który nie przyjął dotychczas piastowanego urzędu. Prezesem jest trzeci raz z rzędu p. Jan Zając, co świadczy o wielkiem zaufaniu członków do niego i do całego zarządu. W wolnych głosach poruszono cały szereg aktualnych spraw, w pierwszym jednak rzędzie sprawę bezrobocia; dającego się wszystkim dotkliwie we znaki. Żądano, by więcej pamiętano o bezrobotnych robotnikach sezonowych, którym należy płacić zasiłki na równi z innymi bezrobotnymi. Dalej apelowano do władz, by zamiast wydalań z pracy zaprowadzano na kopalniach świętówki. Mówcy wychodzili z założenia, iż położenie robotnika, pracującego po kilka dni w tygodniu jest znacznie lepsze, aniżeli robotnika, pobierającego wsparcia na bezrobocie. Górnik, pracujący choćby tylko kilka dni w tygodniu, może lepiej odżywiać siebie i rodzinę, a przytem otrzymuje jeszcze węgiel deputatowy. Wskazywano także na zbyt wygórowane ceny za węgiel u nas w kraju. Węgiel mógłby mieć większy zbyt w kraju, gdyby był tańszy. Ceny krajowe za węgiel w stosunku do innych artykułów są stanowczo wysokie. Niemniej wysokie pobory dyrektorów i wyższych urzędników wpływają bardzo ujemnie na kształtowanie się u nas cen za węgiel. Poruszono także sprawę niezmiernie ważną i to, by zatrudniano na śląskich kopalniach tutejszych ludzi; miejsca robotników z innych dzielnic winni zająć wyłącznie Ślązacy. Wkońcu przemawiał p. Piła, który poruszył także sprawę robotników w Państwowej Fabryce Wyrobów Tytoniowych w Wodzisławiu, mianowicie by zatrudniano w niej w pierwszym rzędzie robotnice i robotników, którzy nie posiadają żadnej własności. Dotychczas postępuje się w tym względzie niezupełnie poprawnie. Tak ożywionego zebrania już dawno u nas nie było, zatem nic dziwnego, że wszyscy uczestnicy byli z niego zadowoleni.

Dziesięciolecie towarzystwa śpiewu.

Jedłownik w Rybnickiem. W ostatnim liście już zaznaczono, iż w bieżącym roku przypada dziesięciolecie istnienia miejscowego towarzystwa śpiewu „Jutrzenka". Ze względu na ważność tejże uroczystości przytoczymy choćby tylko kilka ważniejszych szczegółów z historji towarzystwa, które zainteresują niewątpliwie wszystkich czytelników „Katolika". Tow. śpiewu „Jutrzenka" w Jedłowniku założono w dniu 16 stycznia 1921 r. Założycielami towarzystwa byli pp. Józef Zając z Karkoszki, M. Iksal i Paweł Wieczorek z Turzyczki, Ignacy Prudel z Wodzisławia i Jan Pogoda z Wilchwy. Do towarzystwa dało się zapisać 70 członkiń i członków. Pierwszym prezesem wybrano p. Józefa Zająca, który urząd ten sprawował ku zadowoleniu wszystkich do stycznia b. r. Towarzystwo rozwijało się pomyślnie. Dyrygentem był p. Bernard Konieczny z Karkoszki, który był także pewien czas prezesem okręgowym. Już w roku 1922 sprawiło towarzystwo sztandar, który poświęcił miejscowy proboszcz, ks. dziekan Robota, który w wielkiej mierze przyczynił się do jego ufundowania. W uroczystości poświęcenia brały udział liczne okoliczne towarzystwa, a nawet z Czechosłowacji. W roku 1923, zachęcone przez ks. dziekana Robotę, towarzystwo przystąpiło do wystawienia „Męki Pańskiej" i to z zupełnem powodzeniem. Przedstawienia odbyły się w Turzyczce, Radlinie i Biertułtowach. Również brało towarzystwo udział w zjeździe okręgowym w Biertułtowach, gdzie zdobyło drugą nagrodę. Przedstawienia „Męki Pańskiej" dawało towarzystwo także w następnym roku 1924 i to w Turzy, Rogowach, Wodzisławiu, Popielowie i Chwałęcicach, zdobywając wszędzie poklask i uznanie. Część dochodu z przedstawień ofiarowało towarzystwo na światło do kościoła. W zjeździe okręgowym w Pszowie uzyskało drugą nagrodę. Także w następnych latach zdobywało towarzystwo nagrody na zjazdach, tak w roku 1927 na zjeździe w Wodzisławiu pierwszą nagrodę. Po tych latach ożywionej działalności nastąpił w ubiegłym roku zastój w towarzystwie z powodu znacznego ubytku członkiń i członków. Obecnie zaś nastąpiło ożywienie i da Bóg, towarzystwo rozwijać się będzie w przyszłości pomyślnie. W całym okresie 10-letnim wyćwiczono 420 pieśni i urządzono 62 zebrania.

Śpiewak.

—o—

— W Polsce powstaną dobrowolne kasy chorych. Ubezpieczenie w kasie chorych jest przymusowe. Do kasy należeć jednak mogą tylko pracownicy najemni, t. zn. tacy, którzy pracują w różnych przedsiębiorstwach i pobierają usta lone wynagrodzenie za swą pracę. Nie mogą natomiast należeć inni pracownicy, jak chałupnicy, nauczyciele prywatni itd. Oczywiście mogą się oni dobrowolnie ubezpieczyć, ale w tym wypadku kasa chorych gwarantuje im tylko pomoc lekarską i nic więcej.

I oto dowiadujemy się, że w pewnych kołach powstała inicjatywa zorganizowania kasy chorych, do której każdy mógłby należeć dobrowolnie. Byłaby to instytucja, oparta na tych samych zasadach co kasa chorych, gwarantująca swym członkom pomoc lekarską, świadczenia na wypadek choroby, niezdolność do pracy. Oczywiście instytucja taka nie mogłaby istnieć samodzielnie. Na mocy specjalnej ustawy weszłaby ono do ogólnopaństwowego związku kas chorych w Polsce, podlegałaby zakładowi ubezpieczeń, lecz rządziłaby się autonomicznie.

Organizacja takiej kasy jest już obecnie w opracowaniu.

— Ciągnienie dolarówki. Ponieważ dzień 1 marca przypada w niedzielę, pierwsze ciągnienie nowoemitowanej trzeciej serji premjowej pożyczki dolarowej odbędzie się w poniedziałek, dnia 2 marca. Między in. wylosowana będzie premje w wysokości 40 tysięcy dolarów.

Województwo śląskie.

*** Nalepki na dzień imienin Marszałka Piłsudskiego.** W okresie od 25 bm. do 19 marca br. będą sprzedawane na terenie całej Polski specjalne nalepki okienne na dzień imienin Marszałka Piłsudskiego wydane przez Związek Strzelecki. Nalepka, rysunek której projektował znany artysta-malarz Z. Glinicki, jest wykonana w dwu kolorach — czerwonym i niebieskim. Cena jednej sztuki wynosi 10 gr. Dochód z sprzedaży nalepek przeznaczony jest na wychowanie fizyczne i kulturalno-oświatowe młodzieży strzeleckiej.

*** Nowa wystawa w Katowicach.** Zw. artystów - plastyków na Śląsku urządza w swoich lokalach wystawowych w Katowicach przy ulicy św. Jana, róg Pocztowej „Wystawę sztuki ludowej huculskiej", obejmującej bogaty dział kilimów, haftów, ceramiki i inkrustacji. Otwarcie wystawy nastąpi dnia 28 lutego br. o godzinie 5 po południu.

*** Obniżenie zarobków w brukarstwie.** We wtorek, dnia 24 lutego br. zajmowała

się komisja pojednawcza i rozjemcza — sprawą 20-procentowego obniżenia zarobków dla brukarzy. Ponieważ Związek pracodawców poprzednio nie zwołał zawodowych organizacyj na układy, lecz udał się wprost do komisji pojednawczej i rozjemczej, komisja uznała się w tym wypadku za niekompetentną i zaleciła od bycie układów pomiędzy stronami.

W związku z zatargiem odbędą się w niedzielę, dnia 1 marca o godzinie 10 przed południem dwa zebrania: **w Katowicach** w biurze Związku pracowników budowlanych Z. Z. P. przy ulicy Kościuszki 2 i w **Królewskiej Hucie** w biurze Związku metalowców Z. Z. P. przy ulicy Marszałka Piłsudskiego 3.

*** Jarmarki na Śląsku** w miesiącu marcu 1931 roku. **Królewska Huta** 18 marca kramarski, bydło i konie. **Lubliniec** 3 marca kramarski, bydło i konie. **Mikołów** 11 marca bydło, konie i kozy. **Pszczyna** 4 marca bydło i konie. **Rybnik** 10 marca bydło i konie. **Stary Bieruń** 18 marca bydło. **Tarnowskie Góry** 25 marca bydło i konie. **Wodzisław** 3 marca bydło i konie. **Woźniki** 2 marca kramarski. **Żory** 18 marca bydło i konie.

Bielsko 2 marca konie. **Strumień** 11 marca kramarski, bydło i konie.

*** Wykaz targów tygodniowych na Śląsku.** Targi tygodniowe odbywają się w następujących, ważniejszych miejscowościach śląskich: **Katowice** w poniedziałki, czwartki i soboty. **Królewska Huta** w środy i soboty. **Lubliniec** w każdą środę. **Mikołów** w poniedziałki i piątki. **Mysłowice** we wtorki i piątki. **Pszczyna** we wtorki i piątki. **Rybnik** w każdą środę. **Szarlej** w poniedziałki i czwartki. **Tarnowskie Góry** w środy. **Wodzisław** w poniedziałki i czwartki. **Woźniki** co drugi poniedziałek. **Żory** każdy wtorek.

Na Śląsku Cieszyńskim: **Bielsko** w środy i soboty. **Cieszyn** w środę i soboty. **Dziedzice** we wtorki i piątki. **Skoczów** w każdy czwartek. **Ustroń** w każdy poniedziałek. **Wisła** w każdą środę.

Z Katowickiego

Powszechne wykłady pedagogiczne.

Katowice. Instytut pedagogiczny w Katowicach rozpoczyna 16 marca b. r. drugą serję powszechnych wykładów pedagogicznych, przeznaczonych dla ogółu nauczycieli. Serja ta obejmuje dwu godzinne wykłady, wygłoszone przez prof. dr. Eugenjusza Traszkę. Wykłady odbędą się 16 i 23 marca br. o godzinie 17 w sali wykładowej instytutu pedagogicznego przy ul. Wojewódzkiej 45. Opłata wynosi 1 zł. od osoby za całą serję. Bilety wstępu są do nabycia w sekretarjacie instytutu pedagogicznego codziennie od godziny 16—18.

Skazanie oszustów poborowych.

Katowice. W kwietniu ub. roku zgłosiło się do lekarza wojskowego dr. Edwarda Małkiewicza w Niepołomicach kilku żydów kupców i handlarzy z Bielska, którzy usiłowali go nakłonić, ażeby jako lekarz komisji poborowej w Bielsku zwolnił ich synów z wojska za dobrem wynagrodzeniem. Dr. Małkiewicz zawiadomił o tem natychmiast władze przełożone w Krakowie. Z Krakowa otrzymał odpowiednie instrukcje jak ma postępować i wyjechał do Bielska, gdzie zamieszkał w jednym z tamtejszych hoteli. Tutaj odwiedziło go kilkunastu kupców, którzy pozostawili mu około 6000 złotych i 50 dolarów tytułem wynagrodzenia. Dr. Małkiewicz otrzymane pieniądze zdeponował u władz, które zawiadomił o wszystkiem. Odnośne władze zarządziły aresztowanie 15 osób. W tych dniach w sądzie grodzkim w Bielsku odbyła się rozprawa przeciw 15 oskarżonym. Sąd wydał wyrok, skazujący na trzy tygodnie aresztu oskarżonych Izraela Rappaposta, Izaka Kornfelda, Henryka Herzberga, Izraela Steina i Pau-

linę Frenklową. Inni oskarżeni zostali zwolnieni.

Rok więzienia za kradzież czterech gołębi.

Janów w Katowickiem. Robotnik Wiktor Dytko z Janowa włamał się ub. roku do gołębnika gospodarza Kowalskiego i skradł 4 gołębie wartości 12 złotych. Skradzione gołębie sprzedał na targu. Zanim zdołał przetrwonić uzyskane ze sprzedaży pieniądze, Dytko został przytrzymany. W tych dniach odpowiadał za to przed sądem. D. przyznał się do kradzieży. Ponieważ był już karany ciężkiem więzieniem, sąd wydał surowy wyrok, skazujący go na 1 rok więzienia.

Nowy park i restauracja.

Siemianowice w Katowickiem. W tutejszej gminie, która ma być wyniesiona do godności miasta, otwarta zostanie nowa restauracja ogrodowa w parku hutniczym. Rokowania z zarządem huty w sprawie wydzierżawienia parku na 10 lat są w toku. Park, w którym stanie dom restauracyjny, zostanie ogrodzony. Trzy razy w tygodniu odbywać się będą w parku koncerty.

Wypadek samochodowy.

Siemianowice w Katowickiem. Na szosie, prowadzącej z Siemianowic do Król. Huty najechał pewien samochód osobowy na furmankę, prowadzoną przez Stefana Szeczkę z Michałkowic. Wskutek gołoledzi kierowca stracił władzę nad maszyną i wjechał do przydrożnego rowu. Wóz został lekko uszkodzony. Ofiar w ludziach nie było.

Włamanie do szkoły.

Roździeń w Katowickiem. W nocy na 25 bm. weszli nieznani sprawcy do szkoły II w Roździeniu. Przy pomocy łomu pootwierali drzwi klas a następnie przemocą otworzyli wszystkie szafy. Wszystkie znajdujące się w szafach przybory szkolne powyrzucali na ziemię, poczem zbiegli. Dochodzenia celem ujęcia sprawców prowadzi miejscowy posterunek.

Oszukańcza afera czterech kupców żydów.

Nowa Wieś w Katowickiem. W czerwcu ub. roku otwarło czterech kupców z Sosnowca mianowicie Laja Horwitz, Dawid Schenkmann i bracia Gelber wielki skład konfekcyjny w Nowej Wsi pod firmą „Bazar Górnośląski“. Wszyscy czterech nie mieli ani grosza kapitału zakładowego. Bez pokrycia dostarczyły im różne firmy towaru za przeszło 50 tys. złotych. Interes szedł dobrze, dopóki towaru starczyło. Następnie kupcy ogłosili konkurs a ustanowiony zarządca masy nie znalazł ani jednej księgi handlowej. W tych dniach odpowiadali swi kupcy przed sądem. Każdy z nich skazany został na 6 miesięcy więzienia.

Strzelanina uliczna.

Kochłowice w Katowickiem. W pobliżu restauracji Rekusa w Kochłowicach zatrzymał pewien posterunkowy dwóch podejrzanych osobników, których zamierzał odprowadzić do komisarjatu. Nagle jeden z nich zwrócił się do swego towarzysza i krzyknął: „pal“. W tej samej chwili padł strzał, lecz kula chybiła. Korzystając z chwilowego przerażenia policjanta, bandyci zbiegli. Posterunkowy strzelił trzy razy, lecz strzały chybiły.

Z Król. Huty

Wspomnienie pośmiertne.

Król. Huta. Dnia 25 bm. zmarła po dłuższej chorobie długoletnia bojowniczka o polskość ziemi śląskiej, nauczycielka śp. Helena Wyganowska, mająca lat 71. **W czasie plebiscytu pracowała w Bytomiu i nieraz narażona była na szykany ze strony Niemców.** Zmarła pracowała przy szkole V w Król. Hucie z wielką gorliwością i potrafiła przez swoją miłość i pracę pozyskać serduszka swych wychowanków, nietylko dla siebie ale dla Boga i Ojczyzny. Była także wierną członkinią Stowarzyszenia Chrześcijańsko Narodow. Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Król. Hucie. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 28 lutego rb. Orszak żałobny wyruszy o godz. 8,30 z lecznicy miejskiej w Chorzowie do Król. Huty, gdzie o godz. 9,30 odbędzie się Msza żałobna w kościele św. Jadwigi w Król. Hucie. Oby ziemia śląska jej lekką była! Cześć Jej pamięci!

Wynik konkursów w Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej.

Podobnie jak w latach ubiegłych także w 1930 roku brały Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej bardzo czynny udział w akcji przysposobienia rolniczego, kształcącej w rolnictwie szerokie zastępy młodzieży. Zjednoczenie Młodzieży Polskiej, ogólno-polska centrala Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej, ogłosiło w 1930 r. po raz trzeci z rzędu konkurs uprawy kukurydzy, celem zainteresowania członków Stow. Młodzieży Polskiej ze sposobem uprawy tej cennej w gospodarstwie wiejskiem rośliny, jaką jest kukurydza. Udział w tym konkursie brały SMP. z całej Polski. **Był to jedyny konkurs przysposobienia rolniczego, obejmujący całą Polskę.**

W dniu 3 lutego odbyło się w Zjednoczeniu zamknięcie konkursu, a zarazem sąd konkursu kukurydzianego. Do konkursu kukurydzianego w 1930 roku zgłosiły się 854 zespoły z 6.416 uczestnikami, dokończyło go 607 zespołów z 4 048 uczestnikami (71%). Konkurs przeprowadzony był na terenie około 600 miejscowości.

Sąd konkursowy, po rozpatrzeniu działalności poszczególnych Związków Młod. Polskiej, przyznał 5 nagród w ogólnej sumie 5.000 zł., oraz 4 dyplomy uznania. Nagrody zdobyły Związki: Lwów, Włocławek, Wilno, Tarnów M., Siedlce.

W porównaniu z rokiem ubiegłym zauważyć się dał znaczny postęp w konkursie kukurydzianym. Przysposobienie rolnicze młodzieży zapomocą metody konkursowej okazuje się coraz to więcej owocnem, pogłębia wiadomości rolnicze i oddziałuje na liczne szeregi młodych rolników.

Kukurydza nie jest jedynym tematem konkursów przysposobienia rolniczego, prowadzonych przez S. M. P. W r. 1930 w konkursach przyspos.roln. brało udział ogółem w Polsce 53.708 młodzieży wiejskiej, w tem członków SMP. 18.884. W SMP. przepracowano około 20 tematów konkursowych, jak konkursy buraków pastewnych, ziemniaków, warzyw, drobiu, trzody chlewnej, królików itp. **Z pośród wszystkich organizacyj młodzieży, biorących udział w konkursach p. r. S. M. P., wykazują największą ilość zespołów konkursowych i uczestników.** Akcja, mająca na celu przygotowanie do zawodu rolniczego, coraz szersze zatacza kręgi. Coraz liczniejszy jest udział młodzieży i coraz głębsze zrozumienie potrzeby postępu.

Z życia katolickiego koła abstynentów.

Król. Huta. W ubiegłą niedzielę odbyło się miesięczne zebranie katolickiego koła abstynentów w Król. Hucie na salce Z. Z. P. w obecności przeszło 70 członków i gości. Zebraniu przewodniczył wiceprezes p. Skowronek. Po zagajeniu i odśpiewaniu pieśni „Z Bogiem, z Bogiem“, młody członek abstynent, wygłosił dialog. Następnie prezes p. Łebek wygłosił dłuższy odczyt n. t. „Pod znakiem całkowitej abstynencji“, w którym szczegółowo omówił zarzuty przeciw abstynencji i abstynentom, skierowane przez przeciwników tej idei i udowodnił, że zarzuty te nie mają najmniejszej racji, bowiem przez trzeźwość, oświatę i panowanie nad sobą doczekamy się lepszej przyszłości. Omówiono różne sprawy miejscowego koła. Odśpiewaniem pieśni: „My chcemy Boga“ zakończono zebranie o godzinie 19.45.

Znalezienie zwłok noworodka.

Król. Huta. Na cmentarzu przy kościele św. Józefa w Król. Hucie znaleziono zwłoki 6-miesięcznego noworodka płci męskiej. Zwłoki złożono w kostnicy szpitala św. Jadwigi. Dochodzenia są w toku.

Przytrzymanie.

Król. Huta. Dnia 25. bm. przytrzymany został w Król. Hucie niejaki Paweł Joszko, bez stałego miejsca zamieszkania. Joszko podejrzany jest o kradzież bielizny i pieniędzy na szkodę Edwarda Majchrzaka. Przytrzymanego osadzono w więzieniu.

Przytrzymanie niebezpiecznego ptaszka.

Król. Huta. Policja w Król. Hucie przytrzymała niejakiego Józefa Nowaka zamieszkałego w Bytomiu przy ul. Piekarskiej. Nowak poszukiwany był od dłuższego czasu przez sąd grodzki w Katowicach.

Akt zemsty.

Król. Huta. W porze nocnej jakiś nieznany osobnik wybił szybę wystawową w składzie Adolfa Wyrwola przy ul. Ligota Górnicza 31. Podejrzany jest o to niejaki Konrad Gazda, który odgrażał się Wyrwolowi zemstą. Szkody materjalne są znaczne.

Z Świętochłowickiego

Pomiędzy dwoma tramwajami.

Świętochłowice. Na narożniku ulic Bytomskiej i Wolności w Świętochłowicach dostał się pomiędzy dwa mijające się tramwaje niejaki Jakób Koplowicz z Król. Huty. Nieszczęśliwy doznał na szczęście tylko lekkiego okaleczenia lewej ręki i głowy. Winę ponosi Koplowicz sam.

Ofiara pracy.

Łagiewniki w Świętochłowickiem. Na kopalni „Król“ Pole Północne w Łagiewnikach został w podziemiach przejechany przez kolejkę elektryczną robotnik Józef Grubała. Koła odcięły mu prawą rękę. Nieszczęśliwą ofiarę przewieziono do lecznicy brackiej w Król. Hucie.

Zmiana w radzie gminnej.

Łagiewniki w Świętochłowickiem. Z urzędu gminnego w Łagiewnikach donoszą, że radny gminy p. Franciszek Suda złożył mandat radziecki. Na jego miejsce wchodzi do rady kupiec Leopold Habliczka, zamieszkały przy ul. Sienkiewicza 24.

Nowy most kolejowy.

Chebzie w Świętochłowickiem. W starostwie świętochłowickiem omawiano w tych dniach sprawę budowy nowego mostu kolejowego w Chebziu, celem usprawnienia komunikacji pomiędzy miejscowościami Chebzie, Godula, Lipiny i Nowy Bytom. Koszty budowy ponoszą dane gminy, wydział powiatowy, dyrekcja kolei oraz dyrekcja tramwajów. Roboty mają być rozpoczęte już z wiosną br.

Z Pszczyńskiego

Ks. pszczyński wprowadza oszczędności.

Pszczyna. Siedziba generalnej dyrekcji zakładów ks. Pszczyńskiego ma być przeniesiona z Pszczyny do Katowic do gmachu zarządu zakładów. Przeniesienie to stoi w związku z akcją oszczędnościową, jaką obecnie w zakładach ks. pszczyńskiego jest wprowadzona w życie. Wielu urzędnikom zatrudnionym w biurze dyrekcji i oddziałów, wymówiono pracę.

Przeniesienie.

Łaka w Pszczyńskiem. Dotychczasowy proboszcz łąkowski, ks. Klimek, opuszcza wkrótce parafię. Władza biskupia powołała go na proboszcza parafji żorskiej.

Dwa pożary.

Imielin w Pszczyńskiem. W tych dniach wybuchł pożar w zabudowaniach górnika Jana Mandy w **Goławcu.** Płomienie zniszczyły doszczętnie drewniany dom mieszkalny wraz z całem urządzeniem. Szkody wynoszą 11 000 złotych. Ogień powstał wskutek wadliwej budowy komina. — Drugi pożar nawiedził rolnika Józefa Moslera, zamieszkałego w **Wioskach.** Moslerowi spłonęła stodoła z wielkiemi zapasami słomy, siana oraz maszynami rolniczemi. Szkoda wyrządzona przez pożar dochodzi do 10.000 zł. Przyczyny pożaru nie ustalono.

Z Rybnickiego

Mianowanie.

Rybnik. Ks. Tomasz Reginek, proboszcz parafji rybnickiej został mianowany w ubiegły wtorek dziekanem. Wiadomość ta wywołała wielką radość wśród tutejszych parafjan, którzy nominatowi składają tą drogą serdeczne życzenia.

Zaludnienie powiatu rybnickiego.

Rybnik. Dnia 1 lutego br. powiat rybnicki liczył 221.741 mieszkańców. Z tej liczby przypada na miasto Rybnik 22.944 Wodzisław 4.737, Żory 6.406 mieszkańców. Przeszło 10.000 mieszkańców posiadają gminy wiejskie Knurów i Rydułtowy. Liczba mieszkańców stale wzrasta.

W stanie pijanym zjawił się na rozprawę sądową.

Rybnik. Robotnik Józef Machowski z Adamowic miał odpowiadać w tych dniach przed sądem za nieprawne przekroczenie granicy. Na rozprawę sądową zjawił się M. w stanie nietrzeźwym. Machowskiego odprowadzono zaraz do więzienia. Za przekroczenie nielegalne granicy sąd skazał go na 10 dni więzienia.

Przedstawienie pasyjne na wzór przedstawień w Oberamergau.

Połomia w Rybnickiem W dniu 1-go marca br. odgrywa katolickie towarzystwo św. Barbary w Połomi przedstawienie pasyjne, czyli „Gorzka Męka Pana naszego Jezusa Chrystusa i Jego chwalebne Zmartwychwstanie“ na sali p. Salamona. Początek o godzinie 6 wieczorem punktualnie. O liczne przybycie gości uprasza **Zarząd.**

Z Tarnogórskiego

Z magistratu.

Tarnowskie Góry. Na ostatniem posiedzeniu magistratu załatwiono szereg spraw związanych z budową 30-klasowej szkoły powszechnej. Roboty stolarskie powierzono tutejszemu cechowi stolarskiemu za cenę 134 000 złotych oraz firmie Król za 89 000 zł. Centralne ogrzewanie wykona firma „Gotobur“ w Czarnej Hucie za cenę 175 000 zł.

Cztery ofiary wyrwane z objęć śmierci.

Boruszowice w Tarnogórskiem. Przed kilku dniami donieśliśmy o zaczadzeniu się czterech robotników zajętych przy budowie gmachu policyjnego. Na szczęście wiadomość ta odpowiada częściowo tylko rzeczywistości. Jest prawda, że zaczadziło się 4 robotników mianowicie kierownik budowy E. Grabarz oraz malarze Parecki, Krupa i Mąka. Po zastosowaniu środków zapobiegawczych udało się nieszczęśliwych uratować. Wszystkich czterech umieszczono w lecznicy brackiej w Tarnowskich Górach, gdzie zwolna wracają do zdrowia.

Z Lublinieckiego

Rak ziemniaczany.

Solarnia w Lublinieckiem. W tutejszej gminie został urzędowo stwierdzony rak ziemniaczany. Odnośne władze zastosowały natychmiast środki zapobiegawcze. Wywóz kartofli z tej gminy jest zatem zakazany. Zaznaczyć wypada, że powiat lubliniecki był od zeszłego lata szczególnie dotknięty tą zarazą ziemniaczą.

Z Cieszyńskiego

Postępowanie ugodowe.

Bielsko. Śląski Bank Eskontowy w Bielsku, który z końcem grudnia ub. r. zawiesił wypłaty, wniósł podanie do sądu okręgowego w Cieszynie o wdrożenie postępowania ugodowego z wierzycielami. Bank proponuje wpłacenie swych zobowiązań w 60 proc. w ciągu 3 lat. Pierwsza rata ma być spłacona w październiku br. W najbliższym czasie sąd cieszyński ustanowi zarząd dla tego banku, poczem rozpoczną się układy z wierzycielami.

Nowa agencja pocztowa.

Wisła w Cieszyńskiem. Z dniem 2 marca br. uruchomiona zostanie agencja pocztowa drugiego stopnia w Wiśle, powiat Cieszyn z urzędowo ustaloną nazwą „Wisła 2“ w dziale nadawczym i od dawczym. Okręg doręczeń listonosza tejże agencji obejmować będzie dzielnicę gminy Wisła, zwaną „Małuchą“ i przysiołek Czarne wraz z przynależnemi osadami, które wydziela się z okręgu doręczeń urzędu pocztowo-telegraf. we Wiśle 1. Godziny urzędowe dla pocztowej służby zewnętrznej od 8—12 i od 15—18. Jednocześnie zmienia się dotychczasową nazwę urzędu pocztowo-telegraf. „Wisła“ na „Wisła 1“.

Program radjowy.

Niedziela, 1 marca 1931 r.

Katowice, fala 408,7 m. 10,15 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. 11,58 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie oraz komunikat meteorologiczny. 12,15 Poranek symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej. 14,00 Ks. dr. Bolesław Rosiński: Odczyt z cyklu wykładów pasyjnych. 14,20 Muzyka. 14,30 „Roboty wiosenne w lesie“. 14,50 Muzyka. 15,00 „Nawożenie obornikiem.“ 15,20 Muzyka. 15,40 Program dla dzieci. 16,10 Skrzynka pocztowa. 16,30 Intermezzo muzyczne. 16,40 „Zagadnienie zniżki cen.“ 16,55 Intermezzo muzyczne. 17,15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17,30 Komunikaty Towarzystwa Czytelni Ludowych. 17,40 Koncert reprezentacyjnej orkiestry policji państwowej w Warszawie. 19,00 „Bery i bojki śląskie“ — Karlik z Kocyndra (Prof. St. Ligoń). 19,25 Djalog p. t. „Shaw i Pirandello“. 19,40 Rozmaitości. 20,00 Słuchowisko z Warszawy „Dzień bez kłamstwa“. 20,30 Recital fortepianowy. 21,15 Kwadrans literacki. 21,30 Koncert popularny. 22,00 Feljeton p. t. „Plotki z Zachodu“. 22,15 Pieśni w wykonaniu p. Marji Rońskiej. 22,50 Komunikat meteorologiczny oraz komunikaty sportowe. 23,00 Muzyka taneczna.

Warszawa, fala 1411,7 m. 10,15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej. 12,15 Transmisja poranku symfonicznego z Filharmonji Warszawskiej. 14,00 Prace wiosenne w sadzie. 14,20 Muzyka. 14,30 Roboty wiosenne w lesie. 14,50 Muzyka. 15,00 Nawożenie obornikiem. 15,20 Muzyka. 15,40 Program dla dzieci. 16,10 „Skrzynka pocztowa. 16,30 Muzyka z płyt gramofonowych. 16,40 „Zagadnienie zniżki cen.“ 16,55 Muzyka z płyt gramofonowych. 17,15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17,40 Koncert reprezentacyjnej orkiestry pol. państw. 19,25 Djalog: „Shaw i Pirandello“. 19,45 Odczytanie komunikatu „Z przed stu lat“. 20,00 Muzyka z płyt gramofonowych. 20,00 Słuchowisko „Co się z nim stało“. 20,30 Recital fortepianowy. 21,10 Kwadrans literacki. 21,30 Koncert popularny ork. P. R. 22,00 Feljeton: „Plotki z Zachodu“. 22,15 Pieśni w wyk. p. Marji Rońskiej. 23,00 Muzyka taneczna.

Poniedziałek, 2 marca 1931 r.

Katowice, fala 408,7 m. 11,40 Przegląd prasy krajowej. 11,58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12,10 Koncert z płyt gramofonowych. 13,10 Komunikat meteorologiczny. 13,20 Przerwa. 14,30 Djalog p. t. „Rozmowa lekarza z matką“. 15,00 Komunikaty gospodarcze. 15,35 Przegląd komunikacyjny. 15,50 Lekcja języka francuskiego. 16,15 Program dla dzieci starszych. 16,45 Koncert z płyt gramofonowych. 17,15 „O Tadeuszu Zielińskim — wielkim helleniście“. 17,45 Muzyka lekka. 18,45 Codzienny odcinek powieściowy. 19,00 Rozmaitości. 19,15 „Greckie wspomnienia“ (Wrażenia i refleksje). 19,40 Prasowy dziennik radjowy. 19,55 Komunikaty strażactwa śląskiego. 20,00 „Zjazd Związku Legjonistów Polskich“. 20,15 Pogadanka muzyczna. 20,30 Koncert popularny. 22,00 Feljeton p. t. „Pasażer z książką“. 22,15 Intermezzo muzyczne. 22,50 Komunikat meteorologiczny. 23,00 Transmisja odczytu z Krakowa. 23,30 Muzyka taneczna.

Warszawa, fala 1411,7 m. 12,10 Muzyka z płyt gramofonowych. 14,30 Djalog: „Rozmowa lekarza z matką“. 15,50 Lekcja języka francuskiego. 16,15 Program dla dzieci starszych. 16,45 Muzyka z płyt gramofonowych. 17,15 „O Tadeuszu Zielińskim — wielkim helleniście“. 17,45 Muzyka lekka. 19,10 Skrzynka pocztowa rolnicza. 19,25 Muzyka z płyt gramofonowych. 19,40 Prasowy dziennik radjowy. 19,55 Muzyka z płyt gramofonowych. 20,00 „Zjazd Związku Legjonistek Polskich“. 20,15 Pogadanka muzyczna. 20,30 Koncert popularny. 22,00 Feljeton: „Pasażer z książką“. 22,15 Muzyka z płyt gramofonowych. 23,00 Muzyka taneczna.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 26 lutego 1931 r.

Dolar amerykański 8.90 zł. Funt sterlingów angielskich 43.24 zł. 100 franków francuskich 34.89 zł. 100 szylingów austrjackich 125.06 zł. 100 franków szwajcarskich 171.45 zł. 100 guldenów holenderskich 357.13 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

w dniu 26 lutego 1931 r.

Żyto 17.75—18.75. Pszenica 22.25 do 22.75. — Jęczmień przemiałowy 19.50—20.50. Jęczmień browarowy 24.00—25.00. Owies 17.50—18.50. — Mąka żytnia 65% 36.50—39.50. Otręby żytnie 13.50—13.80. Otręby pszenne 13.00—14.00. Otręby pszenne grube 14.25—15.25.

Odpowiedzi redakcji.

Fr. S. 18. Dąbrówka Wielka i Ostrożny 3.000 Czarków. Zwracamy uwagę na nasz artykuł „Ostrożność nie zaszkodzi“, zamieszczony w „Katoliku Śląskim“ nr. 25 z dnia 26 lutego 1931.

Sel. W. N. W. Można zwrócić się do dyrekcji ceł w Mysłowicach i do Śląskiego Inspektoratu Straży Granicznej w Katowicach, ul. Wandy 3, I. p. O możliwości przyjęcia poinformują podane urzędy. Jednorazowe ogłoszenie zamieścimy po cenie wyjątkowej 3 zł. po ich nadesłaniu.

M. K. Godula. Wsparcie otrzymają tylko ci robotnicy, którzy pracują w tygodniu tylko jeden dzień, a najwyżej dwa dni. Przedsiębiorstwa, objęte tą ustawą, ogłaszamy każdy miesiąc w naszej gazecie.

Numer 120. Cielmice. 2.500 marek niemieckich z grudnia 1919 roku równają się 350 zł. Trzeba zwrócić się do kasy z zapytaniem, kiedy oraz jaką kwotę wypłaci za złożony pieniądz.

R. S. Marklowice Dolne. Prosimy przybyć do naszego biura porady prawnej w Rybniku przy ul. Raciborskiej, restauracja p. Wieczorka. Biuro porady prawnej w Rybniku jest czynne w soboty przed południem, o ile na dzień ten nie przypada święto.

W. K. w R. 253 a. 1. Od 1 lipca 1924 roku pobierały banki następujące odsetki: od 1 lipca 1924 roku 24%, od 1 lipca 1926 roku 20%, od 6 lipca 1926 18%, od 7 września 1926 roku 16%, od 2 stycznia 1927 roku 15%, od 11 marca 1927 r 14%, od 14 maja 1927 r. 13%, od 15 czerwca 1927 r. 12%, od 25 kwietnia 1929 r. 13%, od 1 marca 1930 r. 12%, od 1 sierpnia 1930 r. 11%. 2. Odsetek obliczyć nie możemy, gdyż Pan nie podał stopy procentowej. Należy zwrócić się do adwokata.

F. L. Lipiny. Sprawa jest przedawniona, gdyż należało ubiegać się o zasiłek z akcji pomocy państwowej w ciągu jednego miesiąca po ukończeniu 17-tygodniowego wsparcia z Funduszu Bezrobocia. Ponieważ Pan tego nie uczynił, to obecnie wszelkie staranie się o zasiłek z akcji pomocy państwowej będzie bezcelowe. Od czasu do czasu może Pan ubiegać się o udzielenie jednorazowej zapomogi. W tym celu powinien Pan udać się do urzędu gminnego.

M. F. Chełm. 20.000 marek niemieckich z października 1922 roku równają się 62 zł. a 30.000 marek niemieckich z grudnia 33 zł.

Górnikowi K. K. w Rydułtowach 10/31. Informacyj udzieli dyrekcja szkoły górniczej w Tarn. Górach. W Wieliczce koło Krakowa znajduje się „Państwowa Szkoła Salinarna“, której cel jest kształcenie sztygarów-górników dla kopalni soli kamiennej, a również węgla kamiennego, żelaza, galmanu i siarki. Warunki przyjęcia są następujące: Ukończenie 4 klas szkoły średniej ogólnokształcącej, 7 klas szkoły powszechnej, lub 3 klas szkoły wydziałowej, a także odbycie praktyki 3-letniej w kopalni lub w innem przedsiębiorstwie przemysłowo-fabrycznem. — Nauka trwa 3 lata.

Nr. 321. Makoszowy. 200 koron austro-węgierskich z grudnia 1917 roku równają się 100 zł. Odsetek obliczyć nie możemy, gdyż Pan nie podał stopy procentowej. W każdym razie dłużnik powinien zapłacić odsetki tylko za 4 lata wstecz jeżeli wierzyciel nie upominał się o procent.

J. S. Brzeziny. Należy zażądać pomocy od tego sądu opiekuńczego, do którego należy miejscowość, gdzie nieślubne dziecko obecnie zamieszkuje, tj. od sądu opiekuńczego przy sądzie grodzkim w Król. Hucie.

Naszemu czytelnikowi w Radlinie S. B. 1. Kto w ciągu 2 lat nie wlepi przynajmniej 20 znaczków i nie zamieni starej karty kwitowej na nową, traci prawo do poprzednich kart kwitowych i temsamem do renty inwalidzkiej. Trzeba zwrócić się do urzędu ubezpieczeń przy Starostwie w Rybniku. 2. Po wyczerpaniu (ukończeniu 17-tygodniowego) wsparcia z funduszu bezrobocia należało zgłosić się w ciągu jednego miesiąca o zasiłek z tytułu akcji pomocy państwowej. Prośbę o wsparcie z tytułu akcji pomocy państwowej trzeba podać przez urząd gminny do wydziału powiatowego, oddział pracy i opieki społecznej. Jeżeli syn tego nie uczynił, utracił prawo do dalszego zasiłku i może ubiegać się od czasu do czasu tylko o udzielenie jednorazowej zapomogi. W tym celu powinien zgłosić się w urzędzie gminnym. 3. Składki do kasy chorych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Spółki Brackiej zależą od wysokości zarobku. Szczegółowych informacyj udzielą wyżej wymienione instytucje.

Nr. 300. Świerklany Dolne. Ponieważ nie znamy treści zamówienia oraz konsygnacji, nie możemy poradzić. Banku, o który Pan pyta, nie znamy, więc nic o nim powiedzieć nie możemy. Ciągnienie 3% premjowej pożyczki budowlanej umieściliśmy w „Katoliku Polskim“, „Gońcu Śląskim“ i „Górnoślązaku“ nr. 29 w dniu 6 lutego 1931 r., a w „Katoliku Śląskim“ nr. 17 w dniu 7 lutego 1931 r.

L. Smardzowice. 10.000 marek niemieckich z września 1921 roku równają się 710 zł. Z pożyczek hipotecznych należy zwrócić 15% przerachowanej sumy. Jeżeli pożyczka została użyta na zakup nieruchomości, budowę domu itd., to wierzyciel może domagać się więcej niż 15% od przerachowanej summy. W razie niezgody kwotę ustali sąd.

Ceny targowe w Katowicach

z dnia 26 lutego 1931.

Masło wiejskie za funt zł. 2.40—2.80, masło mleczarniane za funt 2.90—3.20, jaja sztuka 0.15 do 0.20, ser biały funt 0.60—0.80, mleko litr 0.40.

Mięso: wieprzowina za funt 1.00—1.20, wieprzowina bez dokładki (kotlety) 1.30—1.40, wołowina 0.90—1.20, cielęcina 0.90—1.20, cielęcina bez kości 1.30—1.40, skopowina 1.50—1.60, okrasa świeża 1.00—1.20, okrasa wędzona 1.30—1.40, łój 0.50—0.90, głowizna 0.60—0.80.

Jarzyny: Kapusta biała za funt 0.15—0.25, kapusta modra za funt 0.25—0.30, marchew funt 0.10—0.25, selery 0.60—0.70, cebula za funt 0.25 do 0.30, pomidory za funt 3.00—3.50, kalafiory sztuka 1.60—2.20, kartofle za centnar (50 kg.) 4.75—5.00.

Owoce: Jabłka doborowe za funt 1.10—1.40, jabłka do gotowania za funt 0.60—0.75, śliwki surowe za funt 1,00—1,40. Cytryny sztuka 0,08 do 0.10.

Drób: Gołębie 1.30—1.50, gołębięta 1.20—1.80 kury 4.00—7.00, kurczęta 3.00—4.00, kaczki 5.00 do 7.00, gęsi 8.00—13.00, indyki i indyczki 12.00 do 25.00.

Obrót i dowóz średni, ceny bez większych zmian.

Ceny za produkty rolne

z dnia 26 lutego 1931 r.

podane przez „Raiffeisen“, hurtownię towarów Katowice, ul. Gliwicka 3.

Za 100 klg. żyto krajowe 21,00—22,00, żyto na wywóz 26,00—28,00, pszenica krajowa 24,00 do 25,00, pszenica na wywóz 42,00—43,00, jęczmień na wywóz (zależnie od jakości) 29,00—34,00, owies krajowy 25,00—27,00. owies na wywóz 27,00—28,00.

Pasze treściwe za 100 klg. loco stacja odbiorcza (przy ilościach pełnowagonowych): makuch słonecznikowy 48 proc. 26,00—27,00, makuch słonecznikowy 46 proc. 25,00—26,00, makuch lniany 32,00—33,00, makuch rzepakowy 23,00—24,00, otręby żytnie 15,00—16,00, otręby pszenne zwykłe 16,00—17,00, otręby pszenne średnio-grube 17,00—17,50, słoma prasowana żytnia 6,00, słoma prasowana pszenna 6,00, słoma prasowana owsiana 6,00, siano łąkowe luzem lub prasowane 13,00—14,00.

Sprawy towarzystw.

Katowice. Związek byłych Strzelców Bytomskich koła katowickiego urządza swe zebranie miesięczne w dniu 1 marca br. (w niedzielę) o godz. 11 przed południem w lokalu p. Liczbińskiego na Rynku.

Katowice. Stow. Młodzieży Polskiej męskiej w Katowicach przy kościele N. M. P. urządza w niedzielę, dnia 1 marca br. o godz. 19,30 na sali Domu Związkowego przy tymże kościele przedstawienie teatralne. Odegrany zostanie dramat w 6 aktach „Czcij ojca i matkę twoją“. O łaskawe poparcie uprasza **Zarząd.**

Nikiszowiec. Koło amatorskie przy Związku Strzeleckim, oddział Janów, urządza dnia 1-go marca na sali pani Herzki w Giszowcu przedstawienie teatralne pt. „Rinaldo-Rinaldini“, dramat w 7 aktach. O liczny udział uprasza **Zarząd.**

Łagiewniki. Dnia 1 marca odgrywa pierwsza męska drużyna harcerska im. Stefana Czarneckiego w Łagiewnikach przedstawienie teatralne. Odegrana zostanie sztuka pod tytułem „Obywatelka z Krowodrzy“ w 4 aktach i pantomina harcerska w jednym akcie. O poparcie drużyny uprasza **Rada drużyny.**

Radlin. W niedzielę, dnia 1 marca o godzinie 4-ej po południu odbędzie się zebranie inwalidów górniczych u p. Kowalskiego, na które zaprasza wszystkich członków. **Zarząd.**

Wodzisław. W poniedziałek, dnia 2 marca o godzinie 10.30 przed południem u p. Oślizłego zebranie inwalidów górniczych, na które wszystkich inwalidów zaprasza **Zarząd.**

Pawłów koło Bielszowic. Towarzystwo wycieczkowe i mandolinistów „Jaskółka“ w Pawłowie urządza w niedzielę, dnia 1 marca na sali p. Nowary wieczorek humoru połączony z śpiewami i występami mandolinowemi. Przy tej sposobności zostaną udekorowani długoletni i zasłużeni członkowie medalami pamiątkowemi. — Nadto otrzymają wszyscy członkowie kolację z dwu dań i piwa. Porządek o godz. 17 (5 po południu). Goście i sympatycy muzyki mandolinowej mile widziani. **Zarząd.**

Nowy Bytom. W niedzielę, dnia 1 marca o godz. 4-ej po południu odbędzie się zebranie koła esperantystów w lokalu pana Wluki w Nowym Bytomiu.

Przyszowice. Tow. mandolinowe i wycieczkowe „Jaskółka“ Przyszowice urządza w niedzielę, dnia 1 marca br. w lokalu towarzystw p. Widucha swe miesięczne zebranie, na które się zaprasza wszystkich członków i gości.

Żory. Kwartalne zebranie inwalidów górniczych i hutniczych z Żor i okolicznych miejscowości odbędzie się w niedzielę, dnia 8 marca o godz. 12 w południe w sali p. Siemianowskiego. Omawiane będą ważne sprawy zawodowe. O liczny udział uprasza się.

Zebranie Związku Górników Z. Z. P.

W niedzielę, dnia 1 marca br. odbywać się będą zebrania walne oraz zebrania miesięczne filij Zw. Górników Z. Z. P. w nast. miejscowościach:

Wygorzele. Walne zebranie górników o godz. 15 w lokalu p. Bergera.

Dąbrówka Mała. Walne zebranie górników i maszynistów o godz. 16 w lokalu p. Achtelika.

Nikiszowiec. Zebranie miesięczne o godz. 14 w lokalu Dom Związkowy.

Ruda Śl. Zebranie filji II. górników o godz. 17 w lokalu Domu Katolickiem przy kościele św. Józefa.

Tychy. Zebranie kartelu o godz. 10 w lokalu p. Brzóski.

TEATR I SZTUKA.

„Przeprowadzka“
sztuka w 4 aktach
Karola Huberta Rostworowskiego
(premjera).

Przekleństwo zbrodni zaciążyło na rodzinie Franka. Gdy było już bardzo źle, przyplątał się do domu rodziców strudzony podróżny, mający uciułane za Oceanem dolary. W nocy matka Franka zabiła go siekierą i zabrała dolary. Jednak nie dały one szczęścia rodzinie. W przystępie szału podarła je morderczyni na strzępy. A pamięć o tem wryła się głęboko w duszach Franka i jego siostry Zośki.

Nie mając środków na kształcenie się, nosił Franek cegły przy budującym się domu. Mieszkał kątem wraz z siostrą, narażony na pokusy, którym raz nawet uległ, co wprowadziło go w ponury nastrój tak, że nawet usiłował się powiesić. Uratował go narzeczony siostry, Felek, który wyszukał znośniejsze mieszkanie. I teraz nastąpiła przeprowadzka, od której miało się zacząć inne, lepsze życie.

Sztuka Rostworowskiego jest dramatem duszy Franka, jego walką z biedą i wyrzutami sumienia. Zbyt ją jednak czuć teatrem, za dużo jest deklamacji i zawiłych konfliktów, żeby mogła zająć głębiej publiczność. Dlatego, mimo dużego nakładu pracy, nie podobała się.

Wykonawcy czynili, co mogli, żeby spełnić swe zadanie, jednak nie potrafili wzbudzić odpowiedniego zainteresowania. Tło sztuki obce jest duszy Ślązaka.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Premjera najbliższa.

Teatr jest na ukończeniu prób z pięknej wesołej operetki Lincke'a p. t. „Grigri“. Komizm operetki, egzotyczność postaci, doskonałe sytuacje, a przedewszystkiem piosenki solowe i chórowe oraz pomysłowe tańce zapewniają operetce niewątpliwie powodzenie i aplauz. Reżyseruje w całem znawstwie p. Domosławski, orkiestrę prowadzi p. K. Tomaszewski, dekoracje przepyszne p. Makojnika i świetnie skomponowane tańce p. Wojnara.

REPERTUAR:

Piątek, dnia 27 bm. Teatr Polski nieczynny.

Sobota, dnia 28 bm. „Mignon“ o godz. 19,30.

Niedziela, 1 marca „Uprowadzenie z Seraju“ o godz. 15,30.

Niedziela, 1 marca „Orłów“ o godz. 19,30.

Poniedziałek, 2 marca Teatr Polski nieczynny.

Wtorek, dnia 3. marca: „Przeprowadzka“ o godz. 19,30.

Środa, dnia 4. marca: „Grigri“, premjera o godzinie 19.30.

Teatr Polski na prowincji

Sobota, dnia 28 bm. „Wesele na G. Śląsku“ Giszowiec o godz. 19,30.

Poniedziałek, 2 marca „Halka“ Lipiny o godzinie 19,30.

Poniedziałek, 2 marca „Mąż z grzeczności“ Rybnik o godz. 19,30.

Nakładem firmy „Katolik“ spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Maszyny do szycia

systemu Singera, pierwszorzędnej dobroci nagrodzone złotemi medalami poleca:

Józef Ankudowicz

Warszawa, Nowogrodzka 2.

Nożne bębenkowe I gat. 270 zł., gabinetowe kryte 320 zł., duże krawieckie 330 zł. Tylko te są najtrwalsze i najodpowiedniejsze na prowincję.

15-letnia gwarancja.

Wysyłamy na prowincję za zaliczeniem kolejowem po otrzymaniu pocztą **50 zł. ZADATKU**

Przesyłka i opakowanie na koszt firmy.

Cenniki i objaśnienia wysyłamy na żądanie bezpłatnie. 3118

UWAGA! Firma Chrześcijańska.

Miejska Kasa Oszczędności

w Katowicach

Dział bankowy:
ulica Pocztowa nr. 16 (róg ulicy Pocztowej i Dworcowej)

Wpłatnia wkładów oszczędnościowych:
ulica Pocztowa nr. 7 (obok głównej poczty)

Wpłatnie dalsze: w budynkach Magistratu w Bogucicach, Załężu, Dębie i Ligocie

Instytucja bankowa prawa publicznego o pupilarnej pewności przyjmuje

oszczędności począwszy od 1 zł

także w dolarach amerykańskich

za oprocentowaniem do 9½ %

Rachunki bieżące i książeczki czekowe Miejskiej Kasy Oszczędności miasta Katowic posiadać powinien każdy **kupiec, przemysłowiec i rzemieślnik.** — — Za zobowiązania Miejskiej Kasy Oszczędności w Katowicach odpowiada miasto Katowice całym swym majątkiem wynoszącym przeszło sto miljonów złotych.

Dyskontujemy weksle i udzielamy pożyczek na dogodnych warunkach

Przy wkładach zapewniamy najściślejszą tajemnicę.

3144

Kasa jest czynna od godziny $8^1/_2$ rano do $13^1/_2$ po południu, oraz od godziny 17-ej po południu do godziny $19^1/_2$ po południu.

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach ogłasza

przetarg publiczny

3164

na urządzenie:

1. instalacji centralnego ogrzewania
2. instalacji sanitarnej i wodociągowo-kanalizacyjnej w Państwowem Gimnazjum w Wielkich Piekarach z terminem wniesienia ofert do dnia 10 marca 1931 r. godz. 11.

Bliższe szczegóły przetargu podane są w „Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego" oraz na tablicy Wydziału Robót Publicznych w gmachu Województwa IV. p. w Katowicach.

Za Wojewodę:
(—) Dr. Kaufman,
p. o. Naczelnika Wydziału Robót Publ.

Oszczędzajcie!

na czarną godzinę i dla zapewnienia sobie starości.

Najpewniej i najkorzystniej ulokujesz swe oszczędności w

Banku Ludowym

Spółka z nieogr. odp.

w Wielkich Hajdukach, Ratuszowa 2.

Wypożyczamy darmo skarbonki.
Wydzierżawiamy safes (schowki)
3500

P. KAMIŃSKI 3044

Skład konfekcji męskiej i damsk.

i pierwszorzędny

Zakład krawiecki

Król. Huta, ulica Wolności 20

Telefon 1069

Rozpowszechniajcie naszą gazetę!

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH

„KOWALSKINA"

USUWA NAJSILNIEJSZE BÓLE GŁOWY

A.K.

FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI" WARSZAWA.

Chcesz otrzymać posadę?

Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne im. **profesora Sekułowicza, Warszawa, ul. Żórawia Nr. 42.** Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej, oraz ekonomji. Po ukończeniu egzamin. Żądajcie prospektów. nr. 3096

Baczność! Baczność!

MEBLE

Wolna dostawa do domu!

Na Raty!

Najtańszem i najgodniejszem źródłem zakupu

solidnych mebli

jest największe tego rodzaju przedsiębiorstwo na Śląsku

Fabryka i Składy Mebli

Bracia Jojko

Rybnik, ul. Sobieskiego 3, Telefon 1046.
Tarnowskie Góry, Nowy Rynek 7, Tel. 1007.
Katowice-Załęże, ul. Wojciechowskiego 36
Siemianowice, ul. Wandy 21, Telefon 39.
Knurów, ul. Rybnicka 6.

3006

Choroby wszelkie.

Przewlekłe i zakaźne różne bóle, owrzodzenia, guzy, opuchlinę, reumatyzm, sklerozę, postępowy paraliż, roztrój nerwowy, suchoty, katar, gruźlicę płuc, kaszel, chrypkę, niesmak, zaparcie stolca, dziecięce i choroby kobiece, różne niedomagania usuwa w krótkim czasie, krwotoki wstrzymuję momentalnie. Uznanym za nieuleczalnych wycieńczonym się poleca pismo **„Droga do Zdrowia"**; wysyła bezpłatnie. **J. Ciślak Katowice, ul. Młyńska Nr. 15.** Jako dowód dobrego praktykowania otrzymuję liczne podziękowania za wyleczenie z różnych chorób, od wielu oosób, które uznane były za nieuleczalne. 3077

Proszę jeszcze dziś

Już czas!

zażądać nowy ilustrowany cennik na nasiona, drzewka owocowe i róże firmy

3165

Fr. Gartmann

Poznań, Wielkie Garbary 21

za darmo

NERWOL

Chemika D-ra Franzosa, jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) przeciw

Reumatyzmowi

kłuciu z powodu przeziębienia, postrzałowi, ischiasowi itp. Żądać w aptekach.

Wyrób i główna sprzedaż

Apteka Mikolascha

Lwów, Kopernika 1.

3011

Pamiętaj że tylko Ichtiomentol

jest wedle zdania znakomitych lekarzy najlepszem dotychczas znanem nacieraniem przeciw nerwobólom, reumatyzmowi, gośćcowi i t. p. dolegliwościom. Jedna próba wystarczy, aby się przekonać o wartości tego środka.

ICHTIOMENTOL

jest wszędzie do nabycia po 3 zł. za flakon
Główny skład wysyłkowy na Polskę i Gdańsk:
Laboratorjum chem. aptekarza
Mra. Szymona Edelmana
we Lwowie, Teatralna 16.

Miód

prawdziwy pszczelny czysty i naturalny, z pasieki własnej, wysyła za pobraniem w zaplombowanych blaszankach, franko 5 kg 19,50 zł. - 10 kg. zł 37,50 — Jan Kulmatycki, Horodyszcze, poczta Kozłów koło Tarnopola. 3142

Przyjmię zaraz

dzielnego czeladnika i ucznia 3162

Alojzy Popella

mistrz rzeźnicki.
kop. Emma pow. Rybnik

W. PROKOPA, proszek do hodowli i tuczenia świń, który daje smak, tuczy prędko i chroni przed chorobami. Paczka 1.— złoty. Wszędzie do nabycia:

W. Prokop, drogerja, Wodzisław.
A. Prokop, drogerja, Pszczyna.
J. Bąk, drogerja, Tychy.
A. Mańka, drogerja, Knurów.
Kasprowski, drogerja Żory.
Bogacki, drogerja, Wielkie Piekary.
Kajzik i Kasprowski, Król. Huta.
Ryszka Teodor, Pszów.
Kriegerówna, drogerja Pszów.
Bracia Broda, Katowice. 3045
A. Piesur, drogerja, Brzezinka.
K. Szwarc, drogerja, Kamień.
E. Szczęsny, drogerja, Czuchów.
E. Szczęsny, drog., Czerwionka.
W. Rzeźniczek, drog., Chropaczów.
Fr. Wilczek, skład kol. Orzesze.
W. Fityka, skład kol. Orzesze.
Lipina, skład kol., Gierałtowice.

Dom Muzyczny

Ignacy Cypres

Kraków, Szewska 13. K. P.

wysyła mandoliny włoskie po 25-30 zł., koncertowe ozdobne 35-45 zł., skrzypce szkolne ze smyczkiem 23 zł., koncertowe 30, 40 i 50 zł., klarnety 8 klap 38 zł., 10 klap 45 zł., 12 klap 50 zł., gitary koncertowe 40-50 zł., kornety 120 zł., Harmonje 2 registry 29 zł., 1 rzędowe 38 zł., 2 rzędowe 55 zł., 2 rzędowe 12 basów 80 zł., helikonki 8 basów pierwszorzędne 145 zł., — Niklowe „Gre Roskop" patent. z łańc. 13 zł., nikl. płaski zegarek słynnej marki „Enigma" 22 zł., budzik 14 zł., brzytwy „Solingen" po 6, 8 i 10 zł., maszynki do włosów 9-12 zł., djamenty do szkła po 7, 9 i 12 zł. — Cennik ilustrowany zegarków i instrumentów muzycznych darmo i opłatnie.

3008

Co to jest „Matte Parana"?

Prawdziwa herbata brazylijska!

Matte Parana wydziela kwas moczowy!
Matte Parana uspakaja nerwy!
Matte Parana czyni smukłym i elastyczn.
Matte Parana przeciw podagrze i reumatyzmowi i chorobom nerek!

3141

Do nabycia we wszystkich aptekach, drogerjach i sklepach kolonjalnych.

Pomocnik krawiecki

poszukuje posady może od zaraz, lub też i później Zgłoszenia do „Katolika" w Katowicach pod „krawiec" 3160

Bez nauczyciela

uczcie się literatury polskiej, języków obcych historji geografji, matematyki, muzyki etc. Szczegółowy katalog wysyła gratis wydawnictwo: „Pomoc szkolna" Wajnera, — Warszawa, Bielańska nr. 5/44. 3093